

**LIETUVOS HIDROMETEOROLOGIJOS TARNYBOS
PRIE APLINKOS MINISTERIJOS DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S**

**DĖL AUTOMATINIŲ VANDENS LYGIO MATAVIMO IR REGISTRAVIMO
PRIEMONIŲ, ĮRENGTŲ HIDROELEKTRINĖSE, PATIKRINIMŲ**

2008 m. gruodžio 4 d. Nr. V-137

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 13 d. įsakymo Nr. D1-415 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 33 „Dėl Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių“ pakeitimo“ (Žin., 2006, Nr. [101-3915](#)) 3.2 punktu:

1. T v i r t i n u Automatinių vandens lygio matavimo ir registravimo priemonių (toliau – Matavimo priemonės), įrengtų hidroelektrinėse, patikrinimų tvarkos aprašą (toliau – Aprašas) (pridedama).

2. Į p a r e i g o j u:

2.1. Panevėžio hidrometeorologijos, Šilutės hidrometeorologijos, Kauno hidrologijos stočių viršininkus vykdyti Matavimo priemonių, įrengtų hidroelektrinėse, patikrinimą vadovaujantis Apraše nustatyta tvarka.

2.2. Hidrologijos skyriaus vyriausiąjį specialistą kiekvienais metais iki gruodžio 1 d. patikslinti hidroelektrinių, kuriose turi būti įrengtos Matavimo priemonės, sąrašą ir adresus ir apie pasikeitimus informuoti hidrometeorologijos, hidrologijos stočių viršininkus.

3. P a v e d u:

3.1. Hidrologijos skyriaus vedėjui šio įsakymo vykdymo kontrolę;

3.2. Bendrųjų reikalų skyriaus viršininkui šį įsakymą ir juo patvirtintą Aprašą, išskyrus Aprašo 1 ir 2 priedus, paskelbti „Valstybės žiniuose“ ir Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos interneto svetainėje.

DIREKTORĖ

VIDA AUGULIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos
prie Aplinkos ministerijos direktoriaus
2008 m. gruodžio 4 d.
įsakymu Nr. V-137

AUTOMATINIŲ VANDENS LYGIO MATAVIMO IR REGISTRAVIMO PRIEMONIŲ, ĮRENGTŲ HIDROELEKTRINĖSE, PATIKRINIMŲ TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Automatinių vandens lygio matavimo ir registravimo priemonių, įrengtų hidroelektrinėse, patikrinimų tvarkos aprašas (toliau -Aprašas) reglamentuoja Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) vykdomą hidroelektrinių (toliau – HE), kurių galia 100 kW ir daugiau, vandens lygio matavimo ir registravimo priemonių (toliau – Matavimo priemonės) patikrinimų organizavimą, jų atlikimą, rezultatų įforminimą bei nustatytų pažeidimų pašalinimo kontrolę.

2. Patikrinimai atliekami vadovaujantis Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinėmis taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 13 d. įsakymu Nr. D1-415, Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodikliais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. D1-870, Aplinkos apsaugos reikalavimų hidroelektrinių eksploatacijai kontroliniu klausimynu, patvirtintu Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus ir Tarnybos direktoriaus 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. AV-87/V-68, šiuo Aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vandens lygį, apskaitą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-55](#), 2011-04-21, *Žin.*, 2011, Nr. 49-2414 (2011-04-28), i. k. 111301HISAK0000V-55

Nr. [V-141](#), 2013-12-05, *Žin.*, 2013, Nr. 126-6439 (2013-12-10), i. k. 113301HISAK000V-141

3. HE patikrinimai atliekami priežiūros ir kontrolės tikslu ir yra sudėtinė Tarnybos atliekamų funkcijų dalis.

4. Patikrinimai gali būti planiniai ir neplaniniai:

4.1. planinis patikrinimas atliekamas vieną kartą per metus;

4.2. neplaninis patikrinimas gali būti atliekamas gavus fizinio ar juridinio asmens skundą (prašymą) dėl galimo ženklaus vandens debito sumažėjimo, taip pat kitais atvejais, kai yra pagrindas manyti, kad HE pažeidžia kitus šio Aprašo 2 punkte nurodytus teisės aktų reikalavimus.

5. Atlikti patikrinimus turi teisę Tarnybos hidrometeorologijos stočių (toliau – HMS), hidrologijos stočių (toliau – HS) darbuotojai (toliau – Tikrintojai), kurie atlikdami patikrinimus vadovaujasi šio Aprašo nuostatomis.

6. Su patikrinimais susijusiems dokumentams saugoti HMS, HS privalo suformuoti atskirą bylą „Hidroelektrinių tvenkinių automatinių vandens lygio matavimo ir registravimo priemonių patikrinimai“.

II. TIKRINTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

7. Tikrintojai, atlikdami patikrinimus, turi teisę:

7.1. gauti paaiškinimus žodžiu ir raštu iš tikrinamų HE savininkų ar jų įgaliotų asmenų, reikalauti, kad jie ar jų atstovai atvyktų duoti paaiškinimų į patikrinimą atliekančio Tikrintojo tarnybines patalpas;

7.2. pateikę darbuotojo pažymėjimą ir Tarnybos direktoriaus įsakymą, atlikti patikrinimą, laisvai įeiti į tikrinamą HE teritoriją, patalpas darbo metu, tikrinti dokumentus bei kitus patikrinimui reikalingus informacijos šaltinius;

7.3. gauti su tikrinama veikla susijusius dokumentus ir pasidaryti jų kopijas;

7.4. nustatyti terminus, per kuriuos turi būti pašalinti teisės aktų, reglamentuojančių tikrinamą veiklą, pažeidimai;

7.5. pakartoti matavimus taip, kad laiko intervalas tarp abiejų matavimų būtų ne ilgesnis kaip 5 minutės, tais atvejais, kai Matavimo priemone ir matuokle išmatuoti vandens lygio duomenys skiriasi daugiau kaip 2 cm;

7.6. Matavimo priemonės gedimų atvejais išsiaiškinti, ar tuo metu buvo vykdoma tvenkinio vandens apskaita, kokiais būdais tai buvo daroma ir ar apskaitos duomenys yra patikimi;

7.7. patikrinimo metu surašyti patikrinimo aktą, pasirašytinai supažindinti HE savininką ar jo įgaliotą asmenį.

8. Tikrintojai, atlikdami patikrinimą, privalo:

8.1. nustatyti, kad matavimo dažnumas yra ne mažesnis kaip 1 matavimas per valandą ir matavimų duomenys realiu laiku perduodami į duomenų bazę;

8.2. įsitikinti, kad matavimo duomenys duomenų bazėje saugomi ne mažiau kaip 1 metus;

8.3. nustatyti, kad matavimo duomenys teisingi. Matavimo priemone išmatuotas vandens lygis gali skirtis nuo matuokle išmatuoto ne daugiau kaip 2 cm;

8.4. įsitikinti, kad Matavimo priemonės gedimų atvejais informuojamas regiono aplinkos apsaugos departamentas, kurio kontrolės zonoje yra HE. Tai nustatoma vadovaujantis dokumentais, esančiais HE.

8.5. užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią galimai atsirasiantiems korupcinio pobūdžio veiksams.

Papildyta punktu:

Nr. [V-55](#), 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. 49-2414 (2011-04-28), i. k. 111301HISAK0000V-55

8.6. konsultuoti HE savininkus ar jų įgaliotus asmenis vandens lygio matavimo priemonių įrengimo, jų atskaitos taško altitudės nustatymo ir kontrolės klausimais.

Papildyta punktu:

Nr. [V-141](#), 2013-12-05, Žin., 2013, Nr. 126-6439 (2013-12-10), i. k. 113301HISAK000V-141

III. TIKRINAMŲ HE TEISĖS IR PAREIGOS

9. Tikrinama HE privalo:

9.1. oficialiai paskirti atsakingus asmenis, kurie dalyvautų atliekant patikrinimą bei bendradarbiautų su Tikrintojais;

9.2. vykdyti Tikrintojų teisėtus nurodymus ir netrukdyti jiems įgyvendinti teisės aktais suteiktų teisių;

9.3. pateikti visus patikrinimui atlikti būtinus dokumentus, kompiuteriu tvarkomus duomenis bei kitą informaciją. Pateikiami dokumentai turi būti patvirtinti teisės aktų nustatyta tvarka;

9.4. sudaryti reikiamas patikrinimui atlikti sąlygas, kai patikrinimas atliekamas nuvykus į tikrinamą HE;

9.5. pademonstruoti, kaip veikia Matavimo priemonė, pateikti momentinius ir matavimo duomenis, esančius duomenų bazėje taip, kad Tikrintojas galėtų aiškiai suprasti, kokių dažnumu atliekami matavimai ir ar jie realiu laiku perduodami į duomenų bazę;

9.6. pateikti archyvinis matavimo duomenis taip, kad Tikrintojas galėtų aiškiai suprasti, jog duomenys saugomi ne mažiau kaip 1 metus arba nuo Matavimo priemonės įrengimo datos.

10. Tikrinama HE turi teisę:

10.1. teikti raštišką nuomonę, pastabas bei paaiškinimus dėl patikrinimo akte nurodytos informacijos;

10.2. reikalauti, kad Tikrintojas (-ai), atlikdami patikrinimą, laikytųsi teisės aktuose numatytų procedūrų ir neviršytų suteiktų įgaliojimų;

10.3. informuoti Tarnybą apie neteisėtus Tikrintojo (-ų) veiksmus.

10.4. Tarnybos direktoriui skųsti Tarnybos sprendimą atlikti neplaninį patikrinimą. Sprendimo atlikti neplaninį patikrinimą apskundimas nesustabdo patikrinimo atlikimo.

Papildyta punktu:

Nr. [V-55](#), 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. 49-2414 (2011-04-28), i. k. 111301HISAK0000V-55

IV. METINIS PATIKRINIMŲ PLANAS

11. Tarnyboje rengiamas metinis patikrinimų planas (toliau – Patikrinimų planas) kiekvieniems kalendoriniams metams. Patikrinimų planas gali būti koreguojamas. Patvirtintas Patikrinimų planas ir jo pakeitimai skelbiami Tarnybos interneto svetainėje adresu www.meteo.lt arba į Patikrinimų planą įtrauktos HE informuojamos individualiai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po Patikrinimų plano patvirtinimo ar jo pakeitimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-55](#), 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. 49-2414 (2011-04-28), i. k. 111301HISAK0000V-55

12. Patikrinimų planas sudaromas atsižvelgiant į ankstesnių patikrinimų datą, jų rezultatus, upės, prie kurios įrengta HE, vandeningumo ypatumus.

13. Patikrinimų planus sudaro HMS ir HS viršininkai, o tvirtina Hidrologijos skyriaus vedėjas.

14. Patikrinimų plane pateikiama tokia informacija:

14.1. tikrinamos HE pavadinimas;

14.2. paskutinio patikrinimo data;

14.3. numatytas patikrinimo pradžios ir pabaigos laikas.

V. PASIRENGIMAS PATIKRINIMUI

15. Patikrinimas atliekamas vadovaujantis šiuo Aprašu.

16. Tikrintoju negali būti skiriamas asmuo, turintis asmeninį suinteresuotumą, t. y. jei:

16.1. yra susijęs artimos giminystės arba svainystės ryšiais su tikrinamos HE savininku;

16.2. yra buvęs tikrinamos HE darbuotojas ir nuo darbo santykių pasibaigimo yra praėję mažiau kaip vieneri metai;

16.3. yra tikrinamos HE akcininkas;

16.4. yra veikiamas kitų sąlygų, galinčių turėti įtakos patikrinimo objektyvumui.

17. Jei paskyrus Tikrintoją atlikti patikrinimą paaiškėja Aprašo 16.1-16.4 papunkčiuose nurodytos aplinkybės, Tikrintojas privalo apie jas nedelsdamas raštu informuoti Hidrologijos skyriaus vedėją.

18. Hidrologijos skyriaus vedėjas, prieš pradėdamas HE planinį patikrinimą, likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų, privalo HE raštu arba elektroniniu būdu informuoti apie numatomą vykdyti patikrinimą, nurodyti patikrinimo pagrindą, terminą, dalyką ir pateikti preliminarų dokumentų, kuriuos HE turi pateikti Tikrintojui (-ams), sąrašą. Vykdamas neplaninį patikrinimą toks raštas neprivalo būti siunčiamas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-55](#), 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. 49-2414 (2011-04-28), i. k. 111301HISAK0000V-55

VI. PATIKRINIMO ATLIKIMAS IR REZULTATŲ ĮFORMINIMAS

19. Patikrinimas HE pradedamas nuo Tikrintojo susitikimo su tikrinamos HE savininku ar jo įgaliotu asmeniu. Tikrintojas įteikia HE savininkui ar jo įgaliotam asmeniui įsakymo dėl patikrinimo atlikimo patvirtintą kopiją ir prisistato.

20. Tikrintojas turi surinkti patikrinimui būtiną informaciją, susijusią su tikrinama sritimi, ir patikrinti, ar surinkta informacija teisinga.

21. Patikrinimas įforminamas patikrinimo aktu (Aprašo 1 priedas), kuriame pateikiama apibendrinta informacija apie patikrinimo rezultatus.

22. Patikrinimo aktas turi būti surašomas dviem egzemplioriais, tiksliai, aiškiai, suprantamai, visi teiginiai turi būti argumentuoti, pagrįsti dokumentų duomenimis ar kita informacija. Jei reikia, prie jo pridedami priedai.

23. Vienas pasirašyto patikrinimo akto egzempliorius paliekamas tikrinamos HE savininkui ar jo įgaliotam asmeniui. Ant Tikrintojo patikrinimo akto egzemplioriaus HE savininkas ar jo įgaliotas asmuo pasirašo, patvirtindamas, kad su patikrinimo aktu bei jo priedais susipažino.

24. Jei tikrinamos HE savininkas ar jo įgaliotas asmuo atsisako susipažinti su patikrinimo aktu ir priedais, tai pažymima patikrinimo akte.

25. Tikrinamos HE savininkas ar jo įgaliotas asmuo per 5 darbo dienas po patikrinimo akto pasirašymo dienos, kuri yra nurodyta patikrinimo akte, gali pateikti Tarnybai raštišką nuomonę, pastabas bei paaiškinimus dėl patikrinimo akte ir jo prieduose nurodytos informacijos.

26. Patikrinimo metu nustatytos neatitiktys išvardijamos patikrinimo akte, nurodant terminą, iki kurio jos turi būti pašalintos.

VII. PAŽEIDIMŲ PAŠALINIMO KONTROLĖ

27. Tikrintojas, patikrinimo akte nurodęs terminą iki kada turi būti pašalintos neatitiktys, vykdo nustatytą pažeidimų pašalinimo kontrolę.

28. Pasibaigus Tikrintojo nustatytam terminui pažeidimams pašalinti, Tikrintojas dar kartą patikrina, ar HE pašalino nurodytus patikrinimo akte pažeidimus ir ėmėsi priemonių, kad tokio pobūdžio pažeidimai nesikartotų ateityje, ir, esant reikalui, pareikalauja pateikti tai patvirtinančius dokumentus.

29. Jei per nustatytą terminą HE nepašalina nustatytų neatitiktį, Tikrintojas pateikia informaciją Hidrologijos skyriaus vedėjui.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Patikrinimų aktai HMS, HS saugomi 5 metus ir pareikalavus pateikiami Tarnybos darbuotojams, aplinkos apsaugos valstybiniam kontrolės pareigūnams.

31. Kiekvienais metais iki gruodžio 20 d. HMS, HS pateikia Hidrologijos skyriui ataskaitą, kurioje nurodo:

31.1. per metus patikrintų HE skaičių, paaiškinimą dėl neatliktų patikrinimų;

31.2. HE skaičių, kuriose nebuvo pažeidimų ir kuriose buvo, nurodant pažeidimus;

31.3. HE, kurių savininkai nereaguoja į patikrinimo akte nurodytus trūkumus ir jų per nurodytą terminą nepašalina;

31.4. pastabas ir siūlymus Tarnybai dėl patikrinimų tobulinimo, su patikrinimu susijusių problemų ir jų sprendimo būdų.

31.5. patikrinimų, atliktų naudojant kontrolinius klausimynus, dalį, palyginti su visais patikrinimais.

Papildyta punktu:

Nr. [V-141](#), 2013-12-05, *Žin.*, 2013, Nr. 126-6439 (2013-12-10), i. k. 113301HISAK000V-141

32. HE savininkai ar jų įgalioti atstovai konsultuojami vandens lygio matavimo priemonių aukštutiniame bjeffe ir žemutiniame bjeffe įrengimo, jų atskaitos taško altitudės

nustatymo ir kontrolės, vandens debito matavimo žemutiniame bjeffe klausimais darbo dienomis telefonu (8 5) 271 5084), raštu (faksas (8 5) 272 8874), el. p. lhmt@meteo.lt viešai skelbiant informaciją interneto svetainėje www.meteo.lt.

Papildyta punktu:

Nr. [V-141](#), 2013-12-05, Žin., 2013, Nr. 126-6439 (2013-12-10), i. k. 113301HISAK000V-141

Pakeitimai:

1.

Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Įsakymas Nr. [V-55](#), 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. 49-2414 (2011-04-28), i. k. 111301HISAK000V-55

Dėl Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2008 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. V-137 "Dėl automatinių vandens lygio matavimo ir registravimo priemonių, įrengtų hidroelektrinėse, patikrinimų" pakeitimo

2.

Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos, Įsakymas Nr. [V-141](#), 2013-12-05, Žin., 2013, Nr. 126-6439 (2013-12-10), i. k. 113301HISAK000V-141

Dėl Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2008 m. gruodžio 4 d. įsakymo Nr. V-137 "Dėl automatinių vandens lygio matavimo ir registravimo priemonių, įrengtų hidroelektrinėse, patikrinimų" pakeitimo